

Prezidentas Nausėda apsilankė ALKOJE

Prezidentas Nausėda ir ALKA pirmininkė dr. Girniuvienė apžiūri senas knygas ALKOJE. (nuotr. J. Šermukšnio)

Rugsėjo 23 d. Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda apsilankė Amerikos lietuvių kultūros archyve (ALKA), Putname,

Connecticut valstijoje. Jo iniciatyva buvo pasirašytas bendradarbiavimo protokolas tarp ALKOS ir Lietuvos muziejų asociacijos (LMA).

Dr. Aleksas Gedmintas ir Onutė Traiton, ALKA valdybos nariai, pasirašo bendradarbiavimo protokolą. Užpakaly prezidentas Nausėda, LMA valdybos narė Eva Stonkevičienė, ALKA išdininkė dr. Žara Girniūtė, M. Girniuvienė. (R. Dačkaus nuotr.)

Pirmame bendradarbiavimo etape bus pasirūpinta senomis knygomis, išleistomis iki 1911 m. Jos bus išsiųstos į įvairius Lietuvos muziejus (jų yra daugiau, nei 100), kur bus restauruojamos ir eksponuojamos.

Šis prezidento Nausėdos inicijuotas projektas mums reikšmingas dvejopai.

Pirma, šios knygos svarbios tuo, kad labai konkrečiai atspindi JAV lietuvių meilę Lietuvai.

JAV lietuvių išeivijos istorija yra dalis Lietuvos istorijos. Tai istorija lietuvių, kurie mylėjo Lietuvą, bet negalėjo ten gyventi. Prieš 1911 m. JAV-bėse gyveno taip vadinami „pirmabangiai“. Tai daugiausiai ūkininkų vaikai, atvykę į JAV, kad galėtų uždirbti pinigų ir padėti šeimai, likusiai Lietuvoje. Jie buvo neturtingi - šeima parduodavo gyvulį, kad įstengtų nupirkti laivo bilietą išvykstančiam.

Gyvendami JAV, jie ne tik neužmiršo tėvynės, bet ir ja gyveno. Skaitė lietuviškas knygas bei periodiką, gaunamą iš Lietuvos. Patys rašė knygas, taip pat vertė knygas į lietuvių kalbą. Įsteigė lietuviškų knygų spaustuves ir leidyklas.

Mums rūpi, kad ši meilė ir ši istorija būtų konkrečiu būdu parodyta tautiečiams Lietuvoje. Knygos, pristatytos profesionaliai, su aprašu apie istoriją, gali tai puikiai atlikti. Mums džiugu, kad tos knygos bus eksponuojamos regionuose, ten kur gyveno ne tik šviesūs mūsų tautos vadai kaip vysk.

Valančius ir vysk. Giedraitis, bet ir paprasti ūkininkai, kurių vaikai mylėjo Lietuvą iš tolo.

Antra, senos knygos reikalauja ypatingo profesionalaus dėmesio. Dažnai jas reikia restauruoti nes jų puslapiai trupa, nugarėlės nuplyšusios, viršeliai sutrūniję ir pan. ALKOJE mes tas knygas saugojame, bet neturime galimybių jas restauruoti. Džiaugiamės, kad jomis dabar rūpinsis muziejininkai Lietuvoje.

**Prezidentas Nausėda, ALKA vadovybė, ALKA savanoriai, svečiai iš Lietuvos.
(nuotr. R. Dačkaus)**

ALKA turi daugiau, nei 45 000 knygų. Maždaug 300 tų knygų nukeliaus į Lietuvą ir atliks svarbų švietimo darbą. Tuo galime tik džiaugtis ir dėkoti prezidentui Nausedai už rūpestį ir parodytą meilę knygai.

Dr. Mirga Girniuvienė
LKMA / ALKA pirmininkė